

IV. évfolyam, 9. szám.

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre - - - - 12 korona

Félévre - - - - 6 korona

Negyedévre - - - 3 korona

Egyes szám ára - - 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtök reggel.

HATÁRŐR

== UJVIDEK, 1908. ==
január 30. csütörtök

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ujvidék, Petöfi-utca 47. sz.,
ahová a lap szellemi s anyagi ré-
szét illető közlemények intézendők
ilyen közleményeket és megkérésé-
ket lapunk nyomdája elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA.

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

Döntő harc előtt állunk!

A magyar nemzet történelmi átka, hogy a béke és nyugalom idejében nem tudja megtalálni a hasznos munkához való egyetértést, egyöntetűséget. Mikor nem zavar idegen ellenség, akkor önmagunkkal kapunk hajba. Az állandó lázas harc, a régi jó időkől ránk maradt virtuskodás mindig talál okot és módot nemzeti haladásunk akadályozására. Ha már minden baj elmúlt az ország egefelett és minden feltétel meg van adva a nemzeti erők gyarapítására: akkor az *irigység, a féltékenység, a jogosulatlan ambíciók* tolatkodnak előtérbe és zavartják a munka híveit. A világ egyetlen parlamentjében sem verődik össze oly hamarosan egy obstruáló ellenzék, mint nálunk. Sokszor minden erkölcsi alaponélkül, hiányában minden komolyságnak, *ötletszerűen* alakul össze egy-egy ellenzék és megbénítja nemzetünk egyik legfontosabb szervét, haladásunk, fejlődésünk éltető forrását: a törvényhozást.

Ha már a jelenlegi népképviselőket ilyen nehézkesen döcög az alkotások terén és sokszor súlyos válságokba kerül: akkor a jövőben, a széles alapon kiterjesztett választóreform után milyennek a kilátásaink? A mai választók a vagyonosabb és megállapodottabb osztályokból kerülve ki, több felelősséggel döntöttek a jelöltek és pártok felett. De a jövőben a nép azon rétegei is jutnak szóhoz, amelyeknek nagy része idegen befolyások alatt állott és amelyeknek táborában egyrészt a nemzeti ségek, másrészt a nemzetközi szociáldemokraták évtizedek óta féktelenül izgatnak. Szabad-e ilyen fontos alakulás idejére a magyar hazafias pártoknak, vezéregyéniségeinknek ellentéteket keresni és pártharcokban elfecsérelni azon erőket, melyekre a támadólag föllépő ellenséggel szemben nagy szükségünk lesz?

Nem-e veszélyeztetjük nemzetünk jövőjét, ha egymással hajbakapva érbennünket például a már megüzent harc: a *politikai tömegsztrájk*? Ma még a törvényhozáson kívül indítanak ostromot a parlament szuverénitása ellen, de már holnap nemzeti szövetségeikkel egyetemben minden nemzeti munka kerékkötői lehetnek. Ma még csak az ország vérkeringését: a *termelést* akarják a tétlenségbe és tehetetlenségbe

fojtani, de nyújthat valaki biztosítékot arról, hogy holnap már nem a *parlament nemzeti tevékenysége ellen* obstruálnak és bénára fecsegik a törvényhozást?

Mit várhatunk például a magyarországi szociálista párttól a jövőben, ha már most az anarchiába akarja kergetni az országot és az alkotómunka ellen merénylőre szervezkedik, amelyet egyetlen művelt nemzet nem tűrt? A nyers erőre támaszkodva, megfélemlíteni próbálja a magyar törvényhozást, reá akarja erőszakolni a saját pártterdekét és ha ebbe a törvényhozás bele nem nyugszik, akkor megbontja a nemzeti életet, felforgatja a társadalmi rendet és megállítja a termelést. Fenyegetésnek is sok, megvalósításnak pedig nyílt lázadás a *törvényes rend ellen*, forradalmi merénylet a parlament függetlensége, tekintélye ellen. Elszánt harcról beszél a szociáldemokrácia akkor, mikor nyílt gyűléseken a politikai tömegsztrájk előkészítésére hívja föl a munkásságot. Nem harc ez, hanem forradalom, mert olyan működésre akarja rákényszeríteni az *államhatalmat*, a parlamentet, amelyre ez nem hajlandó és olyan hatáskört akar betölteni, mely minden törvénnyel ellenkezik.

A szociáldemokrácia abban a pillanatban jut összeütközésbe minden törvényünkkel, amely pillanatban a politikai tömegsztrájkot proklamálja. Nem a polgársággal és kirakatokkal gyülik meg a baja, hanem a *jogrenddel*, amely kérelhetetlen erővel kell, hogy letörje az ilyen támadásokat. Szabad-e még arra gondolni is, hogy a vezérek által tervbe vett lázadás valami befolyást is gyakorolhat a nemzet elhatározására? Ez örök szégyene volna nemzeti becsületünknek és veszedelmes rést ütne az államhatalom tekintélyén. Sehol sem tűrték, hogy a szociálisták *pártterdekből* felrugják a rendet, *megfélemlítsék a népképviselőket*. A nyugati nemzetek már a pusztá terv említésére is oly választ adtak a rendezőknek, hogy inukba szállt a bátorságuk és hamarosan kerestek enyhe visszavonulást. Ahol pedig kísérletet tettek az ilyen sztrájkokkal, ott az egész nemzet közvéleményével, az államhatalom sujtó erejével találkoztak szemben.

A *belga* politikai tömegsztrájk kétszer bukott meg. Németországban tervezték, de a munkásság tiltakozására elmaradt. *Oroszországban* a nép ezrei hullottak el anélkül, hogy valami ered-

ményt is elértek volna és *Olaszországban* rettenetes éhséget idézett elő a tömegsztrájk. Miért rántja a magyarországi pártvezetőség a munkások ezreit ebbe a veszedelmes és kétségbeejtő harcra? Csak nem hiszik a vezérek, hogy a magyar parlament akaratával szemben érvényesíthetők a terveik? Csak nem látják oly züllöttnek politikai viszonyainkat, hogy abból egy tömegsztrájk javára tökéletesen kovácsolhassanak? Mert hiszen azt csak érzik, hogy a mai erőviszonyok között órájuk csak a bukás várhat és hogy a nemzet törvényhozásában van elég erő, hogy önállóságát, szabad akaratát megvédje? Ezt jól tudják a vezérek. A kudarcra előre számolnak, mert arra szükségük van, hogy a népet az uralkodó rend ellen még több gyűlöletre fejlesszék és teljesen hatalmuk markaiba nyugtázhassák. Megakasztják a termelést, forrongásba hozzák az utcát, hogy alkalmat adjanak a hatalomnak a lázadás leveretésére és aztán azt mondassák a népek: *Lássátok, elvtársak!* Így bánik el veletek a magyar nemzet, mikor jogot kértek. Mert a *vezérek cinizmusa* van oly elvetemült, hogy a nyers ököl erejével, a jogrend elleni vad támadással harcol a népjogért. A mandátumra éhes vezérek ily ocsmányságra is kaphatók, hogy míg egyrészt *jogot kérnek*, annak ürügye alatt a *fenálló jogokat a sárba tiporják*.

Valóban, ha egyrészt a szociálisták nemzetellenes törekvéseit vizsgáljuk és számot vetünk az ellenünk használt fegyverekkel; másrészt a nemzetet halálosan gyűlölő nemzetiségi veszedelmet sem hagyjuk figyelem kívül: akkor méltán kérdezhettük közéletünk számottevő tényezőitől, hogy minek a döntő harc küszöbén ez a féltékenység, veszedés, mikor nemzetünk egész jövője forog kockán. Nem-e kötelessége nemzetünk új korszakának előkészítésében *minden magyarnak* résztvenni és *minden nemzetellenes* támadást közös erővel visszaverni? B.

A *karlócai szerb nemzeti egyházi kongresszus* határozatait legfelsőbb jóváhagyás céljából Wekerle miniszterelnök Bécsbe vitte. Mielőtt a magyar kormány a kongresszusi határozatokkal szemben véglegesen állást foglalt volna, e hó 23. és 24-én meghallgatta a szerb *radikális többség* kiküldött vezéreit, *Tomits* Jását, *Dr. Krassojevits* György és *Dr. Manojlovits*

BOGDÁNY és TÁRSA
UJVIDÉK,
Vármege-utca 5.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat. Telefon 219.

Főtelep: Budapest, VI., Dálnok-utca 12. Telefon (Interurbanban) 988.

János országgyűlési képviselőket. A magyar kormány ezen ténykedése *rendkívüli* hatást tett úgy a hazai mint a horvátországi szerb körökben. Növelte ezen jó hangulatot az a benyomás, melyet a szerb radikális vezetők az értekezések során és nyomán nyertek és most már valamennyi kongresszusi határozat legfelsőbb jóváhagyása elé a legnagyobb bizalommal néznek.

Programm

Ujvidék városrendezési tervéhez.

I.

A város rendezése, kibővítése és jövő alakulása tekintetében felette fontos tervezetet dolgozott ki *Orbán Ignác* műszaki tanácsos, mely legközelebb kerü a közgyűlés elé s melyet közérdekű voltánál fogva a következőkben ismertetünk:

Ujvidék sz. kir. város *egységes és egészséges fejlődése* egységes és rendszeres város-építési terv nélkül el nem képzelhető. Ez a tétel már teljesen átment a köztudatba és ennél fogva annak bővebb fejtegetése fölöslegesnek látszik.

Annak megállapítására, hogy a város-építési terv kidolgozásánál mely alapelvekből kell kiindulnunk, a *helyi sajátos viszonyok* szolgálnak zsinórmértékül. Vizsgálunk kell a város fekvését, jelenlegi beépítését, közintézményeit, forgalmát, iparát és kereskedelmét, a lakásviszonyokat, a népmozgalmi adatokat, a lakosságunk folyton változó és folyton fokozódó igényeit és e vizsgálatok alapján kell megállapítanunk azokat az alapelveket, melyek a város rendezési terv megalkotásánál a város *fejlődésének biztosítása* érdekében figyelembe veendőek.

A város beépített területe kerekén 400 hektár, lakossága hozzávetőleg 32,000, az átlagos népsűrűség tehát hektáronként 80. Minthogy nézetem szerint hektáronként 120 népsűrűség is megengedhető, az az első kérdés, hogy egyáltalán időszerű-e a beépített terület szabályozásán kívül a város *kibővítési* tervét is megalkotni. E kérdés eldöntése előtt meg kell állapítani a város fejlődő képességét, tisztázni kell azt a kérdést, hogy a város-építési terv megalkotásánál milyen időtartam, vagy a lakosság mily mérvű megnövekedése után várható igények kielégítésére kell törekednünk; megállapítandó, hogy a belterület jelenlegi kialakulását nem idézték-e elő a multban olyan körülmények, melyek a *természetes* fejlődést megakadályozták, a jövőben azonban kiküszöbölhetők; megállapítandó, hogy az *ipartelepek* részére kijelölt terület fekvésénél fogva nincs-e befolyással a város *egészségügyi* viszonyaira; megállapítandó, hogy a létező *úthálózat* a forgalom igényeit kielégíti-e, végül, hogy azok az intézmények, melyek a városrendezési terv keretébe felveendőek, a város mai belterületén megoldást nyerhetnek-e?

A népmozgalmi adatokból megállapítható, hogy az átlag évi 7—8% természetes szaporodás mellett a *bevándorlás* még sokkal jobban emeli a lakosság számát. Pontos adatok állanak rendelkezésre, de hozzávetőleg a népesség számának összemelkedése évi 20—25%-re tehető, ami annyit jelent, hogy 30—40 év múlva a lakosság száma 60—70 000 lélekre emelkedik. Nézetem szerint 30—40 év mint időtartam és 60—70 000 lakos mint lélekszám elég messzire szóló határpontok.

A város-építési terv kereteit ezen túl terjeszteni elhibázott volna, mert tudimentionálást eredményezne. Szűkebbre szabni a keretet sem volna helyes, mert a szűk keretben létesített intézmények még elavulásuk előtt elégtelenekké válnának.

60—70 ezer lakosnak hektáronként átlag 120 népsűrűség mellett 500—550 hektár belterület felel meg, a mai belterületen kívül tehát még mintegy 150 hc. a város-építési terv keretébe bevonandó. Ez a terület *csak is a Duna-felé* jelölhető ki és minthogy a vasuti töltéstől a Ferenc csatorna töltésig, illetve a temerini utig terjedő terület körülbelül 150 hc., nézetem szerint más terület a város-építési terv keretébe csak azért vonandó be, mert ezen a területen gyártelepeknek és faraktáraknak helye nincs és mert ez a terület munkásházak céljaira legnagyobb részében aránylag igen drága.

A multban a Duna felőli rész kiépítését megakadályozta a katonai építési tilalom, a vársánc és a terület mély fekvése. Különösen a *terület mély fekvése* állott a fejlődés útjában és ma is akadályt képez. Ez azonban *csatornázás* által elhárítható, az egész terület *értékes építőhelyé* válik, melyet gyártelepek céljaira továbbra is fentartani teljesen indokolatlan volna. Nézetem szerint gyártelepek céljaira a Ferenc József csatorna és kiszácsi tvh ut között fekvő és a város belterületéhez csatlakozó terület volna kijelölendő, mely az építendő villamosvasut által a vasuti állomással és a Dunával közvetlen összeköttetést nyerhet. Az uralkodó *szélirányt* tekintve is, ez a terület látszik legalkalmasabbnak.

Munkásházak részére a Thököly-utca mögötti, a Ferenc József csatorna mellett végig húzódó keskenyebb terület volna kijelölhető. Ez a terület is mélyen fekszik ugyan, mint a városbővítésre kijelölt egész terület; megfelelő csatornázással és némi feltöltéssel azonban ezeken a hátrányokon aránylag csekély anyagi áldozattal segíteni lehet. Előnyös ez a terület munkásházak céljaira, mert közel fekszik a város középpontjához, közel a tervezett gyárnegyedhez. Minthogy azonban ez a terület munkásházak céljaira elégtelen, a városkert is erre a célra felhasználható volna. Különböztetve is helyesebb a munkásokot a város területén elosztani.

A városbővítésre szánt terület felső szakaszán, vagyis a vasuti állomáson innen volna a *tisztviselőtelep* elrendezhető. A tisztviselőtelep és a munkásházak között az üzleti és lakónegyed volna elrendezhető.

Fartelepek céljaira a vasuti töltés felett, a Duna mentén jelölhető ki területek, természetesen csak meghatározott időre, úgy hogy arra az esetre, ha az idők folyamán a ma kijelölt keretek szűkeknek fognak bizonyulni, a város fejlődésére a vasuti töltés fölötti területek is rendelkezésre álljanak.

A városbővítési terv kereteit és a felöltött terület rendelkezéseit nagy vonásokban kijelölve, foglalkoznunk kell még azokkal az intézményekkel, melyek a bővítési terv keretébe felveendőek.

Talán már a legközelebbi időben elhelyezést kíván a *villamos telep*. Nézetem szerint a gázgyárral szemben eredetileg kijelölt terület az előzőekben kifejtett okokból nem engedhető át, hanem legcélszerűbbnek látszik a villamos telepet

a vasuti állomás szomszédságában elhelyezni, ahol a város fejlődésének nincs útjában és az üzem szempontjából előnyösen helyezhető el.

A helybeli közös konyha.

Mikor országgyűlésre a közös konyha új intézménye csaknem mindenütt *csődbe* került s nagyobb-nagyobb deficitekkel megbukik, örömmel konstatálhatjuk, hogy az ujonnan szervezett helybeli közös konyha január 15. óta *deficit nélkül* és úgy mennyiségileg, mint minőségileg valamennyi tagjának *teljes megelégedésére* működik immár.

Három havi részint rendszertelen, részben folyton tapogatózó kísérletei után s miután eközben az ominozitás minden fázisán, a legkeményebb kritikától a viccelésig, a tengernyi akadályon átbugdácsolt, végül ráakadt a bajok forrására, amidőn a *korlátlan* hatalommal intézkedő elnökség hatáskörét a legkevesebbre szorította és összes jogait és kötelességeit, szóval az egész közös konyha vezetését egy 14 tagú választmányra bízta, amely viszont *anyagi garanciát* vállalt arra, hogy a tagok a közös konyha előbbi rémétől, a folyton felbukkant deficitektől egyszerűen s mindenkorra megóvassanak. Amióta a *pénzbírságra kötelezett* napibiztosok a legszigorúbb ellenőrzést gyakorolják s a napi kiadásokat a teljesen megbízható új házvezetőnővel egyetértően a legpontosabban megállapítják, azóta a tagok teljes mértékben meg vannak elégedve úgy az adagolás mennyiségével, mint az ételek minőségével. Ennek ékesen szóló bizonyítéka a f. hó 26-án s talán első ízben panasz nélkül és teljes összhangban lefolyt közgyűlése, mely az új vezetőség érdemeit elismerve összes újabb intézkedéseit helyben hagyta; már pedig: jóllakásnak jóhagyás a vége, mondja a magyar közmondás is.

Ugyanazért elhatározta a közgyűlés, hogy a további 3 hónapon tulajdonképpen pedig állandóan fenállani akaró közös konyha biztosításának s felvirágoztatásának céljából *kivételesen kedvező belépési feltételeket* nyújt az ujonnan belépő tagoknak. Nevezetesen: a régi, de *kilépett* tagok újabb belépésük alkalmával semmiféle felszerelési vagy egyéb költséget nem fizetnek. *Más új tagoknak* időt és alkalmat akar nyújtani, hogy e deficitnélküli étkezés jóságáról meggyőződjenek, amennyiben az egy adagra eső 30 k. felszerelési költségnek lefizetését csak akkor követeli, ha két heti próbaétkezés után egy adagért 45 k-át fizetvén — meg is győződhetek az ételek mennyiségének és minőségének jóságáról s azontul is benmaradásukat bejelentik. Viszont ha e két heti étkezéssel megelégedve nem volnának, minden kötelezettség, tehát felszerelési költség lefizetése nélkül kiléphetnek kötelékéből. Végül havi 50 k-ért és mindenkorra szóló 15 k. felszerelési költség mellett kis adagot is ad már.

Megjegyezzük azonban, hogy e kedvező belépési feltételek érvénye *csak február havának első két hetére* szól s a jelenlegi 40 adagos létszámra való tekintettel az 55-ik adagotul nem terjed már.

Kétségtelen, hogy ily kedvező előjelek: a választmány anyagi felelőssége és így a deficit kizárása mellett a helybeli közös konyha bizonyára be is váltja mindazon reményeket, melyeket kezdettől fogva oly sokan e kollektívizmuson alapuló modern intézményhez hozzáfűztek.

B. H.

Ha nem is ingyen, de mégis jól és olcsón akar vásárolni, úgy ne mulassza el **STEINER GYULA** férfi- és női divatruhákat az „Arany almá”-hoz, Ujvidéken, Fő-utca 19. sz. alatt („Müdlingi cipőgyár” raktárával szemben), megtekinteni, ahol is az összes szakmába vágó cikkek, u. m.: férfi- és női-fehérneműk, nap- és esernyők, harisnyák, nyakkendők, bőr- és szövött-keztük, csipkék, szallagok, női-kézimunkák és kézimunka-kellékek stb. a legnagyobb választékban kaphatók.

HIREK.

Farsangi naptár.

A Mayer nagyszálló Vigadó-jában

1908. február 1. Böhm-Haják hangverseny.
 „február 2. A református dalgyűjtő nemzeti bálja ugyanott.
 „február 5. Magyar főgimn. bálja ugyanott.
 „február 8. Magyar nőegylet bálja ugyanott.
 „február 9. Munkás egylet bálja ugyanott.
 „február 10. Szlavianszky orosz daltársulat hangversenye ugyanott.
 „február 12. Radikális beszéda ugyanott.
 „február 15. Kabaré estély ugyanott.
 „február 16. Daloskór estély ugyanott.
 „február 22. Tisztibál ugyanott.
 „február 23. Fráter Loránd estély ugyanott.
 „február 29. Keresk. iskola hangverseny ugyanott.
 „március 1. A Frohsinn estélye ugyanott.
 „március 3. A Tabitha nőegylet ugyanott.
 „március 7. A koroskedő ifjak bálja ugyanott.
 „március 15. Kurz Solma hangverseny ugyanott.

Főispánunk a városi tisztviselők érdekében. A városi tisztviselők iránti jóindulatának bizonyosságát imitt közöljük Dr. Balla Aladár főispánnak Fernbach Károly megyei főispánhoz intézett következő átiratát: „Méltóságos Főispán Ur! Kedves Barátom! A városi tisztviselők fizetésének végleges rendezése tárgyában hozzám intézett nagybecsű átiratra sietek válaszolni és Téged tiszteletteljesen arról értesíteni, hogy kezdeményezésemet jónak és célravezetőnek tartom, ahhoz a legnagyobb készséggel és örömmel hozzájárulok, igazságos és üdvös munkában minden erőmből támogatni foglak. Egyben arról is értesítelek, hogy igen helyesnek tartom azt is, hogy a városi törvényhatóságok főispánjai s országos képviselői tömörülve és teljes számban a magas kormány tagjainál tisztelegve, nekik az általad elkészített s velem közölt feliratot átnyujtsák. A továbbiak iránt szíves értesítésemet kérve, vagyok szívélyes üdvözléssel s kartársi tisztelettel Ujvidék 1908. január 26. hived: *Balla Aladár.*

Katonai felülvizsgálat. A péterváradai vegyes felülvizsgáló bizottság e hó 28-án működött s azon Dr. Balla Aladár főispán mint polgári elnök vett részt.

Kinevezés. Dr. Balla Aladár főispán Dr. Koda Sándor ker. orvost a miniszter nevében a péterváradai felülvizsgáló bizottsághoz hatósági orvosnak nevezte ki.

Megszűntetik a közbirtokosságot. Az igazságügyminiszter most avval a tervvel foglalkozik, hogy a közbirtokossági, volt urbéres és a hasonló jellegűségekben erdő, fűrdő, legelő és bányaközösségekben levő osztatlan illetőségek vagy arányjogok összevásárlásánál előforduló visszaélések miatt eme községek jogviszonyait a törvényhozás útján új jogalapon rendezzi. Emiatt a napokban a belügyminiszter rendeletet küldött a köztörvényhatóságokhoz, hogy a vármegyei birtokközösségeket irassák össze és azok viszonyairól tegyenek jelentést.

A DMKE negyedik ismeretterjesztő előadását vasárnap tartotta a főgimnázium rajztermében. Ily érdeklődést még egyetlen egy előadásnál sem láttunk. A rajzterem zsufolásig megtelt és sokan kénytelenek voltak visszafordulni, mert már nem juthattak be. Az érdeklődést megmagyarázza az a körülmény, hogy a felolvasó asztalon *Megyesi Ferenc,*

a kir. kath. magyar főgimnázium kiváló igazgatója ült és hogy az előadást vetített képek kísérték. Az előadás anyagát Michel Angelo életének és művészetének ismertetése képezte. Megyesi elejétől végig érdekfeszítő, vonzó előadásban mutatta a cinquecento eme hatalmas és sokoldalú művészeinek élettörténetét és igen ügyesen vázolta művészetének kezdetét, kifejlődését és hatalmas kialakulását. És minden egyes alkotást saját szemünkkel, vetített képekkel láttunk, ami annál elevenebbé és közvetlenebbé tette az előadást. A képek igen tiszták voltak és az ügyes vetítés Kardos Miksa főgimnáziumi tanár érdeme.

A kir. kat. magyar főgimnázium február 5-én Mayer vigadótermében táncal egybekötött hangversenyt rendez.

Áthelyezés. Dr. Szabó János óbecsei kir. járásbírói joggyakornok Ujvidékre a kir. törvényszékhez helyeztetett át.

Eljegyzés. Kumpera Adolf, Péterváradon állomásozó cs. és kir. élelmezési tiszt jegyet váltott Lechman Luiza kisasszonnyal, Lechmann nyug. élelmezési gondnok kedves és szeretetreméltó leányával.

A DMKE legközelebbi ismeretterjesztő előadása febr. 2-án d. u. 5 órakor lesz s ez alkalommal Dr. König Endre wörishofeni — kitünő hírv — orvos hazánkfia fog értekezni, még pedig „A tüdővész elleni védekezésről Bácsmegyében” cím alatt. — A főgimnázium igazgatója gondoskodik, hogy ezentul a kisebb tanulók távortartása által nagyobb száma közönség is elférjen a teremben.

Az ujvidéki tisztviselők „Fogyasztószövetkezete” folyó évi február hó 9-én délután 3 órakor a kir. törvényház esküdtszéki tárgyaló termében tartja meg közgyűlését. Tekintettel a közgyűlés fontosságára, kéretnek a szövetkezet tagjai, hogy azon *minél számban* megjelenjenek.

Richter letartóztatva. A mult heti gyilkos merénylet tettesét, Richter Ferenc órát három napi hajsza után sikerült rendőrségünknek hétfőn délelőtt a külterületen elfogni és letartóztatni. Richter teljes beismerésben van, hogy nejét szándékozott lelőni, de annál jobban fájjalja, hogy a lövés egy ártatlan személyt talált. A szerencsétlenül járt Gruber Ferencét 42 serét érte, amelyek legnagyobb részét már sikerült eltávolítani és ha semmi komplikáció közbe nem jő, Gruberné felgyógyulása hamarosan remélhető. Richter Ferencet kihallgatása után a rendőrség a kir. ügyészséghez kísérte át.

Gyilkosság vagy öngyilkosság. Martin Ágoston pékmester és felesége már régebb idő óta rossz viszonyban élnek egymással és mintegy másfél év előtt egy perpartvar alkalmával Martinné férjére lőtt és nyakán súlyosan megsebezte, de Martin kigyógyult sebéből és nejevel tovább folytatta a házasságot. Az elmúlt vasárnap Martin hazulról eltávozott és két napi mulatozás után csak kedden este tért haza, hol nejevel és 23 éves mostohafiával a lakásba bezárkózva mindjárt lefeküdt. Hogy a lakásban ezután mi történt, senki sem tudja, csak egyszerre több lövés zaja hallatszott ki a szobából. Mikor a ház lakói által az esetről értesített rendőrség a helyszínén megjelent, Martint ágyban fekvé fején egy, — bal mellén pedig két lövés sebéből vérezve találta. A kihallgatott Martin állítja, hogy őt neje

lőtte meg, amit az asszony és fia tagadnak és azt állítják, hogy Martin maga lőtte meg magát. A rejtélyes ügyben a folyamatban levő vizsgálat lesz hivatva világosságot deríteni.

Véres verekedés. Krcsedinacz Pál kőfaragósegéd vasárnap este többed magával mulatott a Teve korcsmában. A mulatozás vége szóváltás, majd általános verekedés lett, miközben a társaság tagjai közül valaki egy üveggel úgy vágta fejbe Krcsedinaczt, hogy az ketté hasadt. Rendőrségünk az ismeretlen tettest nyomozza.

Talált női felöltő. A színházban már mintegy három hét előtt előadás után egy hosszú női fekete felöltő találatot, melyet igazolt tulajdonosa a rendőrségen átvehet.

Esküvő. Guszmann Ferenc bácskai kereskedő e hó 26-án esküdt meg Schlinger Mariska kisasszonnyal Ujvidékről.

Tűzoltó-bál. Önk. tűzoltóink, régi szokásához híven február 1-én, e hét szombatján tartják meg az „Erzsébet” nagy termében, táncmulatságukat, még pedig a közönség által annyira kedvelt tárgysorsjátékkal kapcsolatosan. A zenét a katonai zenekar szolgáltatja.

Beszéda. A szerb főgimnázium beszédája, amely a helybeli és környékbeli szerbségnek par excellence elite mulatsága, hétfőn este folyt le a Mayer szálló nagy termében. A rengeteg vigadó szinte szűknek bizonyult a nagyszámú közönség befogadására. A műsor pedig még a legfokozottabb igényeket is kielégítette. *Baics* Izidor karnagy, az intézet ének- és zenetanára pedig ismét megmutatta, mit tud produkálni és bátran juttatjuk el neki a legnagyobb elismerés pálmáját. Mokranjac dalfűzérét mutatta be először a vegyeskar exakt pontossággal, utána pedig Egressy Béninek „A beteg leány” című dalát, a műsornak eme egyetlen magyar számát hallottuk; ezen számnál a gyermekkar tett ügyességéről tanubizonyosságot. Marinkovics: „Hazatérés”-ét nagy élvezettel hallgatta a közönség. Marodics Sándor zongoraszóója (Clementi: Sonata) igen sikerültnek mondható, ugyszintén Paunovics Milenko és Živkovics St. hegedűkettőse. A hegedűkettősnek anyagát Baićnak egy kiváló szerzeménye képezte, ugyszintén tőle való az a dalfűzér, amelyet ezután a vegyeskar kitünő hatással mutatott be. A főgimnáziumi zenekar Griég táncainak előadásával igen nagy elismerésre tett szert. Az ezután következő szláv dalok is mindenkép tetszést arattak, a tambu-

SCOTT-féle Emulsió

rendkívül erősítő hatással van az egész szervezetre, és erősíti a tüdőt. **Köhögést és meghűlést** bármily markos és hosszadalmas legyen az, a SCOTT-féle Emulsió

gyorsan megszüntet. Még a sorvadós betegségeknek is könnyebbülést szerez s

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

SCOTT-féle EMULSIÓ

feltéve, hogy idejekorán használják, mely esetben állandó, tartós gyógyulást eredményez.

Egy eredeti üveg ára 2 K.

50 fillér.

Kapható a gyógyszerárakban.

rakar száma pedig ismét igen ügyes volt. Az előadást tánc követte, magától értetődik, hogy ez a kora reggeli órákig, fesztelen jókedvben tartott.

Lövészegyleti közgyűlés. Az ujvidéki polg. céllövész-egyesület a lövölde helyiségeiben f. évi február 2-án d. u. 3 órákor 118. évi rendes közgyűlését tartja.

**LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HÁZAI
GYÁRTMÁNYŰ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK**

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDÉSSEN

KAPHATÓ:

URBÁN IGNÁC

könyv- zenemű és
papirkereskedésében

UJVIDÉK.

9-12

Alapítási év 1790.

**UJVIDÉKI SZAB. KIR. VÁROS POLGÁRI
CÉLLÖVÉSZ-EGYESÜLETE.**

MEGHIVÓ

Az ujvidéki polg. céllövész-egyesület
1908. február 2. vasárnap d. u. 3 órákor
a lövölde nagytermében megtartandó

118. rendes közgyűlésére.

Ujvidék, 1908. január 15.
A lövészmeisteri hivatal.

Napirend:

1. Két jegyzőkönyv-ihitelesítő választása.
2. Az évi jelentés előterjesztése.
3. A számvizsgálók jelentése.
4. Késztölgos indítványok

2-2

SZÓLLÓ

kamenicai országuton fekvő, 5
holdas, házzal együtt eladó.

Tudakozódni lehet **Altvirth
Frigyes fiánál Ujvidék.**

2-4

Értesítés!

Gabelbergerszakiskola.

Február 1-én gyorsíráskolámát megnyit-
tom. Mérsékelt tandíj mellett bárki elsajátít-
hatja a magyar és német gyorsírást. Jelent-
kezőket lakásomon: Vörösmarty-utca 15. fo-
gadok, hol egyéb felvilágosítással is szívesen
szolgállok.

Ujvidéken 1908. január havában.

Csernyei Mór,
okl. gyorsírás-tanár.

2-3.

Ház a Duna-utcában,

a sarkon, sétatérrel szemben, a legelénkebb
helyen, minden üzletnek alkalmas, 4 szobá-
val és még 5 mellékszobával és pincével
bérbe adó.

Közelebbi felvilágosítás a háztulajdo-
nosnál.

IVKOVICS NIKOLA,
UJVIDÉK.

1-3

Csak Szlávnic Dusán

söracsarnokában

UJVIDÉKEN,

a melyet

Runics Milivoj

vezet,

valódi ősfőrási

budweisi-sör

a polgári sörfőzdeből

méretik ki, amely a bírósági szakértő
véleménye szerint a pilseni sörrel
9-10 teljesen megegyező.

Meghívás.

Az 1898. XXIII. t.c. alapján alakult
**Országos Központi Hitelszövet-
kezet kötelekébe tartozó**

UJVIDÉKI HITELSZÖVETKEZET

mint az Országos Központi Hitelszövet-
kezet tagja 1908. évi február hó 9-én
délelőtt 10¹/₂ órákor a Szt.-rókusi róm.
kath. iskolában

rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 35.
§-a értelmében meghívotnak.

NAPIREND:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelen-
tések tárgyalása.
 2. Zárszámadások megvizsgálása és a fel-
mentvény.
 3. Mielleg megállapítása.
 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
 5. Az igazgatóság 5 tagjának választása.
 6. Felügyelő bizottság 3 tagjának vá-
lasztása.
 7. Netaláni indítványok.
1907. évi dec. 31-én a tagok száma 326, —
üzletrészeinek száma 718 volt.
- A felügyelő-bizottság által megvizsgált
évi mérleg a szövetkezet helyiségében kifüg-
gesztetett. *Az igazgatóság.*
Ujvidék, 1908. január 25.

40 korona

elégseges egy önálló existenciára
vagy mellékkereset megapítá-
sához, szakismeret és külön he-
lyiségek nélkül könnyen végezhető,
azonnal jövedelmező gyártás által,
Siker napyszerű! Elismerések százával kimutathatók.
Ismeretét ingyen küld, Siebenhírteni vegyszertől iparmű
magyarországi fióktelepe Budapest, I., Orbánhegyi-ut 6/B.

Felelős szerkesztő: Lusztig Nándor dr.
Szerkesztő: Zanbauer Ágoston.

LOKER VILMOS

Szakképzett mű- és látszerész.
UJVIDÉK, FŐ-UTCA 20. SZÁM.
Egyedüli szaküzlet.

Aki a szemét védeni akarja. Aki jól akar látni.
Aki jó szemüveget vagy civikert akar venni: az forduljon

LOKER VILMOS, szakképzett optikus és mechanikushoz
Ujvidék, Fő-utca 20. szám.

Ahol a szemek a legujabb aparátus segítségével szakszerűen megviza-
gáltatnak. Csakis a legfinomabb kristály-üveggel ellátott szemüveget szol-
gáltatok ki.

Jó minőség, olcsó árak.

Villanyos házi csengő berendezés és évi
karbantartás, jutányos árak.

Gramophon és lemezek, csakis első-
rendű gyártmányok.

